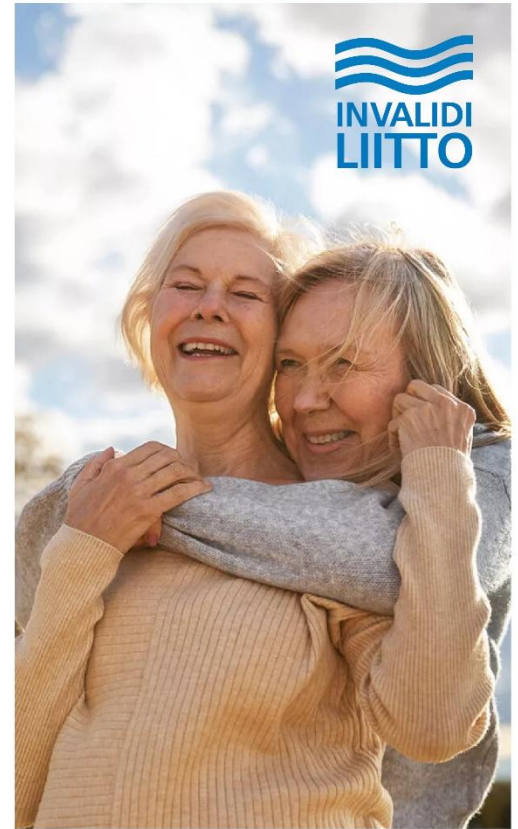
A series of decorative wavy lines in various colors (blue, pink, teal, light blue, orange) arranged in a descending staircase pattern on the left side of the slide.

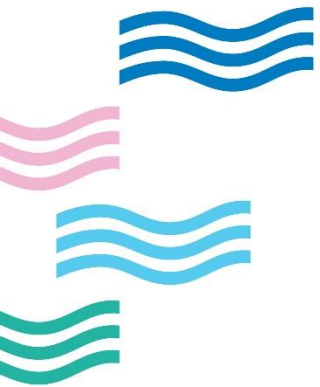
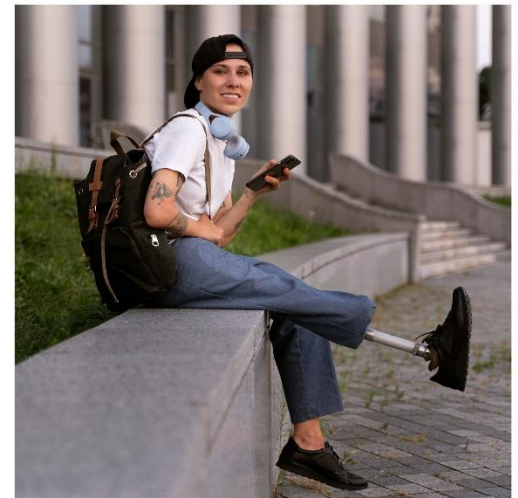
Esteettömyys ja saavutettavuus onnistuneen kuntoutuskokemuksen mahdollistajina

Avokuntoutusverkoston tapaaminen 20.5.2026

Johanna Hätönen, esteettömyysasiantuntija Invalidiliitto ry.

INVALIDI
LIITTO

Me olemme
Invalidiliitto

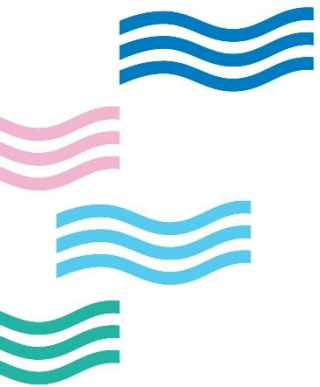
Invalidiliitto – yhdenvertaisuuden edelläkävijä

Perustettu vuonna 1938 edistämään
fyysisesti vammaisten ihmisten oikeuksia.

137 jäsenyhdistystä, joissa noin 23 000
henkilöjäsentä.

Toimintamme ytimessä on

- Yhdenvertaisuus
- Esteettömyys
- Neuvonta ja vertaistuki
- Vaikuttaminen ja edunvalvonta

Me olemme
Invalidiliitto

Invalidiliiton esteettömyystyö

Invalidiliitto vaikuttaa laaja-alaisen esteettömyyden edistämiseen yhteiskunnassa. Esteettömyydessä ja saavutettavuudessa on kyse ihmisten moninaisuuden huomioimisesta. Tämä koskee niin rakennettua ympäristöä kuin palveluja, viestintää ja asenteita.

[Esteettömyys | Invalidiliitto](#)

[Tarkistuslistoja | Invalidiliitto](#)

**Esteettömyys-
aiheiset verkkosivut**

**Esteettömyys-
videot**

**Edistä
esteettömyyttä -
verkkokurssi**

**Maksuton
neuvonta**

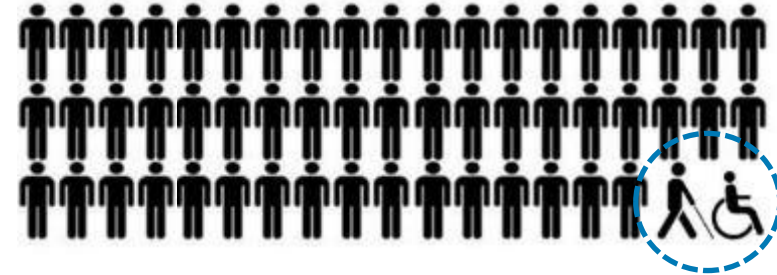
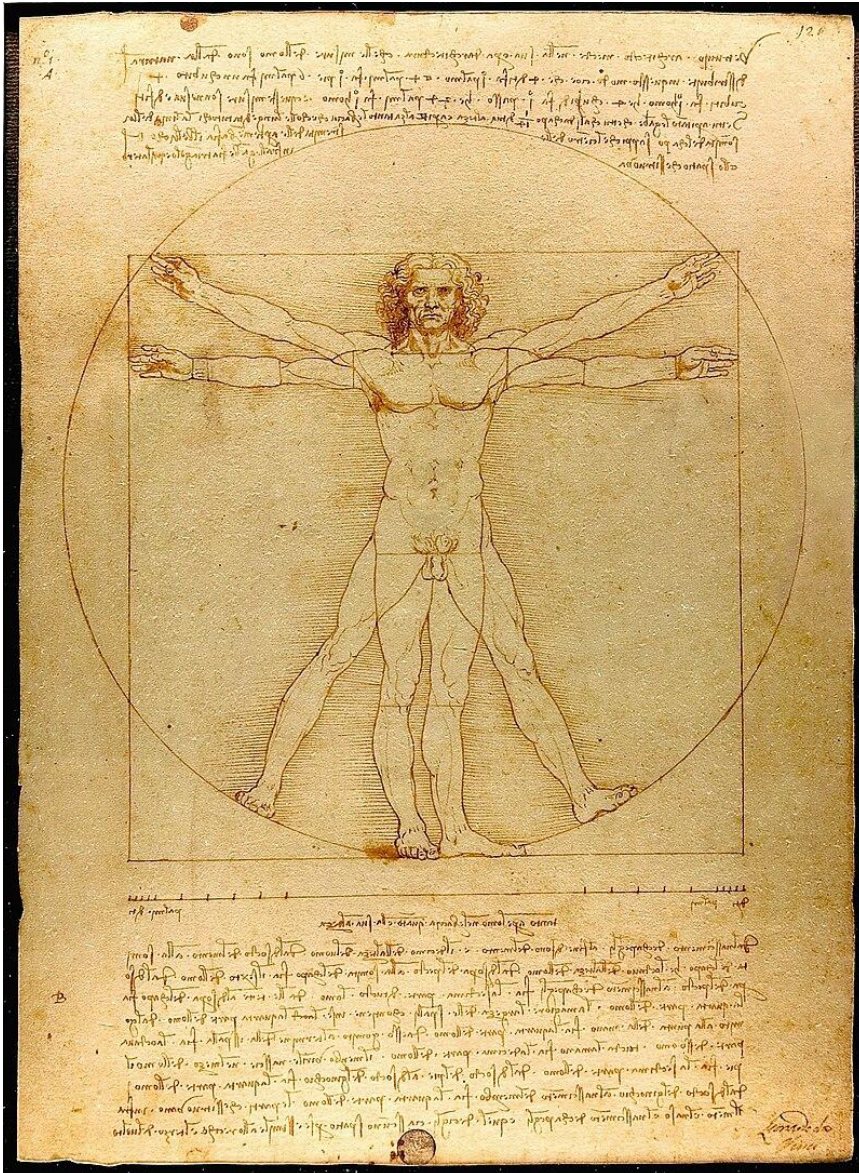

**Lausunnot,
kannanotot,
kommentit**

Kenelle yhteiset rakennetut
ympäristömme ja palvelumme
on suunniteltu?

- Sinulle?

Leonardo da Vinci – Vitruviuksen mies 1487

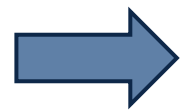

Esteettömyys on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön toteuttamista siten, että jokainen voi ominaisuuksistaan riippumatta toimia yhdenvertaisesti muiden kanssa.

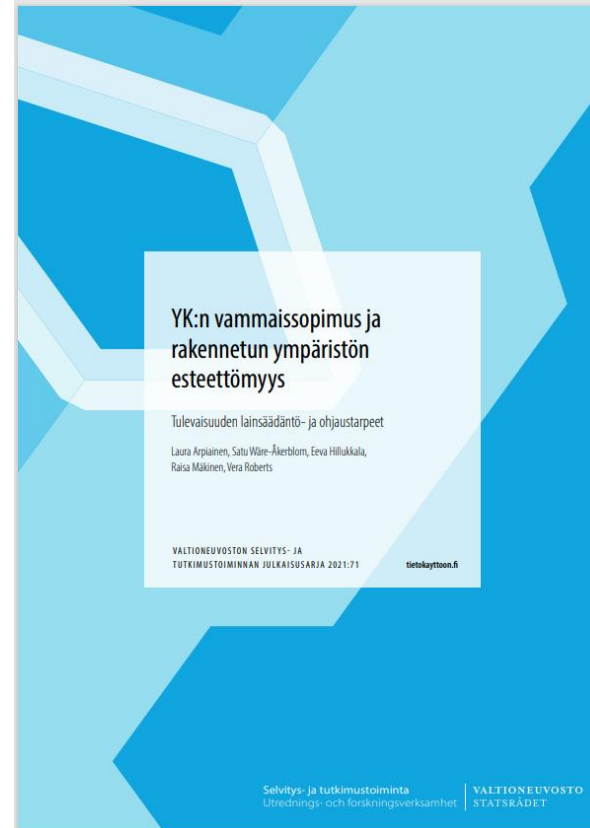
Esteettömyys on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön toteuttamista siten, että jokainen voi ominaisuuksistaan riippumatta toimia **yhtenävertaisesti** muiden kanssa.

Esteettömyys ja yhtenävertaisuus ovat ihmisoikeuskysymyksiä!

YK:n peruskirja (1945), Ihmisoikeuksien yleismaailmallinen julistus (1948), YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista (2008, Suomi ratifioi 2016) jne.

YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista

”Esteettömyys ja saavutettavuus on huomioitava, jotta vammaiset henkilöt voisivat täysimääräisesti nauttia kaikista ihmisoikeuksista ja perusvapauksista.”

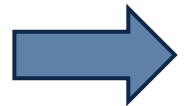
Kaikille sopivan suunnittelun periaate ohjaamaan kaikkea kansallista lainsäädäntöä.

[vammaisten oikeudet 2016 net.pdf](#)

[YK:n vammaissopimus ja rakennetun ympäristön esteettömyys : Tulevaisuuden lainsäädäntö- ja ohjaustarpeet](#)

Esteettömyys on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen ympäristön toteuttamista siten, että jokainen voi ominaisuuksistaan riippumatta toimia **yhdenvertaisesti** muiden kanssa.

Esteettömyys ja yhdenvertaisuus ovat ihmisoikeuskysymyksiä!

Perustuslaki, rakentamislaki, asetus rakennuksen esteettömyydestä, asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta, laki digitaalisten palvelujen tarjoamisesta, yhdenvertaisuuslaki, tasa-arvolaki, laki eräiden tuotteiden esteettömyysvaatimuksista jne.

- Esteettömyys ja saavutettavuus ovat osa hyvää, laadukasta ja käyttäjälähtöistä suunnittelua, rakentamista ja kunnossapitoa.
  - Ympäristön laatu määritellään ”heikoimmassa asemassa” olevan käyttäjän tarpeiden mukaan.
- Esteettömyys ja saavutettavuus ovat osalle meistä välttämättömyyksiä mutta me kaikki hyödyimme niistä.
- Esteettömissä ja saavutettavissa ympäristöissä ei ole liikkumis- ja toimimiseesteisiä ihmisiä, on vain ihmisiä, jotka liikkuvat ja toimivat eri tavoin.
- Esteettömyys ja saavutettavuus mahdollistavat yhdenvertaisen osallisuuden toteutumisen.
- Esteettömyys ja saavutettavuus mahdollistavat yhdenvertaiset valinnanmahdollisuudet meille kaikille!

Liikuntapalveluihin osallistumisen esteet

OSAL
LISUUS
BARO
METRI
2023

Useimmin mainitut esteet, jotka estävät tai hankaloittavat osallistumista liikuntapalveluihin (vastaajia 1123).

Tilojen ja harrastuspaikkojen esteellisyys **32 %**

Yksilölliset syyt, kuten terveydentila, kipu, motivaatio, huono kunto, hajusteet, häpeä, wc:ssä käymisen hankaluus **27 %**

Heikko toimeentulo tai rahan puute **30 %**

Avun, henkilökohtaisen avun tai tuen puute **18 %**

Vähiten osallistumista estivät pelko syrjityksi tai kiusatuksi tulemisesta (3 %) ja muiden ihmisten asenteet (5 %).

Kulttuuripalveluihin osallistumisen esteet

OSAL
LISUUS
BARO
METRI
2023

Useimmin mainitut esteet, jotka estävät tai hankaloittavat osallistumista kulttuuripalveluihin (vastaajia 1126).

Tilojen ja harrastuspaikkojen esteellisyys **32 %**

Heikko toimeentulo tai rahan puute **30 %**

Palvelun maksullisuus **21 %**

Yksinäisyys tai seuran puute **20 %**

Vähiten osallistumista estivät pelko syrjityksi tai kiusatuksi tulemisesta (3 %) ja muiden ihmisten asenteet (5 %).

Jokainen valinta on tärkeä ja aina on jotain, mitä voidaan tehdä esteettömyyden edistämiseksi!

Liikkumisympäristö

Näkemisympäristö

Kuulemisympäristö

Ymmärtämisen
esteettömyys

Yhdenvertaista palvelua kaikille -merkki

Esteetön asiointi ja saavutettavat palvelut kuuluvat kaikille!

Yhdenvertaista palvelua kaikille-merkki on osoitus palveluntarjoajan halusta kehittää toimitilojen, palvelun ja tuotteiden esteettömyyttä ja saavutettavuutta.

YPK-merkki on kehitetty sekä julkisen, että yksityisen sektorin toimijoille.

Kiitos!

Johanna Hätönen
esteettömyysasiantuntija
johanna.hatonen@invalidiliitto.fi

[Lue lisää www.invalidiliitto.fi/esteettomyys](http://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys)

*YHDENVERTAINEN
JA ESTEETÖN SUOMI*